

JUSTIITSMINISTEERIUM

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium
info@agri.ee

Teie 26.11.2024
Meie 30.12.2024

nr 11-1/4599-1
nr 2-6/24-8353-2

Vastus taotlusele

Austatud Piret Hartman

Pöördusite 26.11.2024 Justiitsministeeriumi poole seoses universaalse postiteenuse (UPT) fondiga ning palute Justiitsministeeriumil, kelle valitsemisalasse Konkurentsiamet kuulub, leida UPT fondi puudujäägi katmiseks rahalised vahendid.

Rõhutame, et Justiitsministeeriumi ega Konkurentsiameti eelarves ei ole ette nähtud vahendeid UPT fondi võimalike puudujääkide katmiseks. Kehtiva regulatsiooni kohaselt maksavad UPT teenuse eest:

1. teenuse kasutajad (UPT kirjasaadetise ja postipaki tasu).
2. UPT osutamisega kaasnevad ebamõistlikult koormavad kulud hüvitatakse UPT fondist, mis tekib rahastamiskohustusega postiteenuse osutajate maksetest. Vastav tasu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 05.03.2009 määrusega nr 46 „Universaalse postiteenuse makse määra kehtestamine“. Määr kehtestatakse valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul (varem Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, alates 01.07.2023 Regionaal- ja Põllumajandusministeerium), kes omakorda võtab aluseks Konkurentsiameti ettepaneku.

Täna enam piisavalt vahendeid ei kogune, st fondi sissemaksed on olnud väiksemad kui taotletavad hüvitised ning UPT rahastusmudel ei ole ilmselgelt jätkusuutlik. Sellise ebamõistliku süsteemi lõpetamiseks on oluline kiiremas korras postiseadust vastavalt muuta vastutava ministri ehk teie enda poolt. Juba 2019. aastal valmis Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumis (kelle vastutusala postiside sel ajal oli) postiseaduse eelnõu, mis kahjuks seaduseni ei jõudnud, kuna valimistega seoses ei jõudnud Riigikogu seda ära menetleda. Järgmine postiseaduse väljatöötamiskavatsus oli kooskõlastamisel 2022-2023, kuid jällegi seoses valitsuse vahetusega 2023. aasta kevadel jäi see ära. Vastavate õigusaktide ettevalmistamise käigus on Konkurentsiamet korduvalt tõstatanud küsimusi UPT tasude osas ja teinud ettepanekuid, et mindaks üle teenuste kulupõhisuse põhimõttele. Seda toetab ka Riigikontrolli 2021.a seisukoht¹, mille kohaselt UPT makse määra suurendamine moonutab maksustatavate teenuste turgu ja soovitas UPT makse määra hoida võimalikult väiksena.

UPT fondi võimaliku puudujäägi katmiseks Vabariigi Valitsuse reservist esitas Justiitsministeerium 10.12.2024 Vabariigi Valitsuse kabinetiarutelule vastava memorandumi. Arutelu leiab loodetavasti aset esimesel võimalusel 2025. aastal. Samuti tegi Konkurentsiamet 10.12.2024 Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile ettepaneku UPT makse määra muutmiseks, st seeläbi fondi sissemaksete suurendamiseks.

Lugupidamisega

¹ Riigikontrolli aruanne 2021.a. „Postiteenuse korraldus“

<https://www.riigikontroll.ee/tabid/206/Audit/2540/language/et-EE/Default.aspx>

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Mari-Liis Mikli 5861 8982
Mari-Liis.Mikli@justdigi.ee